

ADVOCAT

ADVOCAT

ADVOCAT

ADVOCAT

ADVOCAT

ADVOCAT

A BORSOD-ABAUJ-ZEMPLEN MEGYEI ÜGYVÉDI KAMARA FOLYOIRATA

2012. XV. ÉVFOLYAM, 1-4. SZÁM

TARTALOM

<i>Prugberger Tamás:</i>	
Kinek jó, ha felszámolnák a Miskolci Egyetemen a humán karokat?	1
<i>Réti László:</i>	
Egy elfeledett magyar géniusz – gondolatok Szalay László születésének 200. évfordulóján	3
<i>Bíró György – Pusztahelyi Réka:</i>	
Elévülés a mellékkövetelések és a járulékos követelések esetében	6
<i>Bíró György – Tóth Gergő:</i>	
A megbízási szerződés hatályos szabályai, különös tekintettel a szerződés megszűnésére	15
<i>Barta Judit:</i> A légi árufuvarozás logisztikai jelentősége és jogi háttere	21
<i>Juhász Ágnes – Sági Edit:</i> Az írásbeli magánvégrendelet aláírásának módjáról	24
<i>Nagy Andrea:</i> A házasság fogalmi elemeinek változása	27
<i>Tóth Nikolett Ágnes:</i> A biztonságos sporttevékenység folytatásának záloga	32
<i>Tergalecz Eszter:</i> Mondjunk fel! De hogyan? A rendes felmondás megváltozott szabályai	37
<i>Csorba Anna:</i> EJTN Csereprogram 2012 – Hamburg	41
Miskolci Konferenciák az új Ptk. témakörében	44

* * *

ADVOCAT

2012. XV. évfolyam, 1-4. szám

ISSN 1585-5198

a BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN MEGYEI ÜGYVÉDI KAMARA MEGBÍZÁSÁBÓL

KIADJA AZ ADVOCAT ALAPÍTVÁNY

MEGJELENIK: NEGYEDÉVENTE (főszabályként)

FŐSZERKESZTŐ: DR. BÍRÓ GYÖRGY

A SZERKESZTŐBIZOTTSÁG TAGJAI:

DR. CSERBA LAJOS TERVEZŐSZERKESZTŐ,

JÁMBORNÉ DR. RÓTH ERIKA,

DR. PERECZ LÁSZLÓ, DR. PUSZTAHELYI RÉKA

DR. PLAJOS RITA

A SZERKESZTŐBIZOTTSÁG CÍME:

3530 MISKOLC, ERSZÉBET TÉR 5.

TEL./FAX: (46) 342-882

FELELŐS KIADÓ:

DR. CSONTOS JÁNOS, AZ ÜGYVÉDI KAMARA ELNÖKE

NYOMDAI MUNKÁK:

GAZDÁSZ ELASZTIK KFT.

MISKOLC, SZERVEZET U. 67. TEL.: (46) 379-530

MEGJELENIK: 60 PÉLDÁNYBAN

A BIZTONSÁGOS SPORTTEVÉKENYSÉG FOLYTATÁSÁNAK ZÁLOGA

I. Bevezetés

A sporttevékenység sajátos „veszélyes üzemi” jellege miatt a sport civiljogának egyik legkiterjedtebb és legrégebbi területe a sportbiztosítás, de külön jogszabályi rendelkezéseket nem igényel az általános baleset- vagy vagyonbiztosításhoz képest.²

Sportoló az a természetes személy, aki sporttevékenységet végez. Sporttevékenység pedig meghatározott szabályok szerint a szabadidő eltöltéseként kötetlenül, vagy szervezett formában, illetve versenyszerűen végzett testedzés vagy szellemi sportágban kifejtett tevékenység, amely a fizikai erőnlét és a szellemi teljesítőképesség megtartását, fejlesztését célozza.³

Az általános sportolói fogalmon belül a legfontosabb a szabadidős sportoló, az amatőr sportoló, a versenyszerűen sportoló és a hivatásos sportoló megkülönböztetése.⁴ Hivatásos sportoló az a versenyző, aki jövedelemszerzési céllal foglalkozásszerűen folytat sporttevékenységet.⁵ A téma szempontjából elsősorban ez utóbbi kategória került előtérbe, amikor kormányzati szinten felmerült az egységes sportbiztosítás gondolata. A sportbiztosításra vonatkozóan több alternatív koncepció is elkészült. A tervek egységesen két alapelve épülnek.

Egyrészt a jövőben a sportbiztosítás megléte – a sportorvosi engedélyekkel együttesen – a versenyengedély érvényességének feltétele kell, hogy legyen. Másrészt az elgondolások mindegyike hangsúlyos elemként kezeli az új sportbiztosítási rendszer bevezetésének és a magyar sportegészségügyi rendszer szervezeti átalakításának, fejlesztésének összehangolását.⁶ A verseny- és az utánpótlás sport szereplőinek elvárása a sportegészségüggyel szemben, hogy korszerű vizsgálatokkal segítse a sportolásra való alkalmasság megállapítását, a versenyszerűen sportolók tevékenységét gátló, vagy veszélyeztető egészségügyi kockázatok kizárását. A döntések meghozatalánál szem előtt kell tartani, hogy csakis stabil sportegészségügyi háttér mellett lehet hosszú távon

kellően hatékony a hazai utánpótlás-nevelési rendszer, és igazán sikeres a magyar élsport.⁷

II. Magánjogi felelősségbiztosítás és balesetbiztosítás

2.1. Felelősségbiztosítás általános kérdései a sport világában. Nézők és sportolók sportrendezvényen elszenvedett kárai.

A Polgári Törvénykönyv meghatározza, hogy biztosítási szerződés alapján a biztosító meghatározott jövőbeni esemény bekövetkeztétől függően bizonyos összegnek megfizetésére vagy más szolgáltatás teljesítésére, a biztosított, illetőleg a másik szerződő fél pedig díj fizetésére kötelezi magát.⁸ A felelősségbiztosítási szerződés alapján a biztosított követelheti, hogy a biztosító a szerződésben megállapított mértékben mentesítse őt olyan kár megtérítése alól, amelyért jogszabály szerint felelős és amelyet neki kellene megtéríteni a károsult részére. A károsult, a kárigényét a károkozó-biztosított ellen jogosult érvényesíteni, a biztosító ellen nem fordulhat.⁹ A hatályos sporttörvény meghatározza, hogy a szervező köteles a sportrendezvény résztvevői számára felelősségbiztosítást kötni. A felelősségbiztosítás meglétét a belépőjegyben, bérletben és a beléptető pontoknál kihelyezett pályarendszabályokon is fel kell tüntetni.¹⁰

A sportbalesetek gyakran járnak személyi sérüléssel, amelyek természetszerűleg gyógykezelést tesznek szükségessé. A gyógykezelések sok esetben magas költséggel is járhatnak. Ezen költségek viselése tevékenységenként változó lehet. Sok esetben előfordul tehát, hogy a sportolókat valamilyen baleset éri verseny közben. A sérülések egy része a másik sportoló által okozottnak tekinthető. A polgári jog általános szabályai szerint: aki másnak jogellenesen kárt okoz, köteles azt megtéríteni.¹¹ Kár jellemzően személyi sérülés, technikai sportok esetében pedig e mellett vagyoni (dologi) kárként jelentkezik. Az esetekre alkalmazható a Ptk. azon szabálya, amely szerint alapesetben nem kell megtéríteni azt a kárt, amelyhez a károsult hozzájárulást adott. Természetesen a sportoló beleegyezése csak a sportág szabályainak betartása mellett esetleg általában előforduló szabálytalanságokkal okozott károkra vonatkozik, nem jelent beleegyezést a fel-

¹ Tóth Nikolett Ágnes doktorjelölt, oktatási referens, Belügyminisztérium, Oktatási, Képzési és Tudományszervezési Főigazgatóság

² SÁRKÓZY Tamás: Sportjog. HVG-ORAC Lap- és Könyvkiadó Kft., Budapest, 2010. 37. o.

³ A Sportról szóló 2004. évi I. törvény. 1.§ 1., 2. (Stv.)

⁴ SÁRKÓZY i.m., 105. o.

⁵ Stv. 1.§ 4.

⁶ Czene Attila, a Nemzeti Erőforrás Minisztérium sportért felelős államtitkára <http://www.kormany.hu/hu/nemzeti-eroforras-miniszterium/sportert-elelos-allamtitkarsag/hirek/uj-sportbiztositasi-modell-keszul-letoltés-idopontja:2011.04.30>.

⁷ <http://www.kormany.hu/hu/nemzeti-eroforras-miniszterium/sportert-elelos-allamtitkarsag/hirek/uj-sport-biztositasi-modell-keszul-letoltés-idopontja:2011.05.04>.

⁸ 1959. évi IV. törvény a Polgári Törvénykönyvről 536.§ (1)

⁹ BIRÓ György (szerk.): Szerződési alaptípusok Novotni Kiadó, Miskolc, 2003., 273.-274. o.

¹⁰ Stv. 70. § (5) b), (6)

¹¹ 1959. évi IV. törvény a Polgári Törvénykönyvről 339. § (1)

róható károsításba.¹² Egy verseny, mérkőzés során bekövetkező eset kapcsán fontos vizsgálandó kérdés, hogy az adott sportág mérkőzéseinek, versenyének szokásos körén kívül esik-e, a szükségszerűen együtt járó károkozásokon túlmenően esetnek minősült-e, hiszen ez felelősségbiztosítási kérdés. Ez természetesen sportáganként változó, egy jobbegyenes egy boxmérkőzésen természetes esemény, míg kerékpárversenyen aligha elfogadható érvelés. Szintén fontos szempont, hogy az adott sportág szabályainak megfelelő játék közben történt-e az, amennyiben a szabályok megszegését jelentő magatartás eredményeként következett be az adott baleset, várhatóan nem mentesül a felelősség alól a szabályszegő sportoló.

Azonban a Sporttörvény az ellenfélnek okozott kár megtérítéséről nem szól, mivel az ilyen irányú felelősségvállalás, a szándékos, vagy véletlenül okozott károkozás szerencsére ritka és nehezen is bizonyítható, ezért nem alakult ki ilyen felelősségbiztosítási forma, hiszen a biztosítónak nem érdeke az, hogy azt a sportolót, aki szándékosan okoz sérülést, azt mentesítse, arról nem is beszélve, hogy ez a magatartás a Sport Etikai Kódexnek sem felel meg, amely meghatározza a fair play fogalmát: a fair play többet jelent a szabályok betartásánál. Magában foglalja a barátság eszméjét, mások tiszteletben tartását, valamint a megfelelő szellemben való játékot. A fair play gondolkodásmódot jelent, nem csupán viselkedési formát. A fair play a sport népszerűsítésének, fejlesztésének és magának a sporttevékenységnek lényeges és központi eleme. A fair play az egyén, a sportszervezet és az egész társadalom győzelmét jelenti.¹³

Valamennyi biztosítás a károk enyhítésére szolgál, tehát szükségtelenné teszi a fenti általános felelősségvállalást.

Roy Keane, a Manchester United játékosát egy Haaland nevű norvég játékos megsértette játék közben, majd Keane elégtételt vett a sérelemért: egyetlen rúgással minden szalag elszakadt Haaland jobb térdében és ezzel derékba törte a sportolói karrierjét, hiszen magas szinten már soha többé nem futballozhatott. Keane másfél évvel később megjelent önéletrajzi könyvében beismerte, hogy szándékosan okozta a sérülést: „Kivártam az alkalmat, ...megrúgtam. Nesze megkaptad”- írta a könyvben.¹⁴ Ehhez hasonló a labdarúgás történetében még soha nem fordult elő, hiszen szándékos okozott sérülést és évek múlva el is ismerte a felelősségét. Kean-t utólag öt mérkőzésre tiltotta el a futballsövetség és megbüntette 150 ezer fontra.

2.2. Személyi sérülések kompenzálása a balesetbiztosítás által

A polgári jogon kívüli –tehát a szerződések jogán túlmenően– részletszabályokat a biztosítókról és a biztosítási tevékenységről szóló 2003. évi LX. törvény határozza meg.

¹² UJVÁRINÉ ANTAL Edit: Felelősségtan. Novotni. Miskolc, 2002. 57. o.

¹³ Az Európa Tanács Sportetikai Kódexe. Európa Tanács Információs Dokumentációs Központ, Budapest. 2003. 19., 20., 25. oldal

¹⁴ http://sportgeza.hu/futball/2008/09/25/labtores_efore_megfontolt_szandekkal/letoltés_idopontja:2011.11.06

(Fontos leszögezni, hogy a társadalombiztosítás nem e törvény hatálya alá tartozik.)

Az emberek bebiztosítják a házukat, az autójukat, egyéb vagyontárgyaikat, azonban az egészségüket, életüket nem minden esetben. Egy profi vagy akár egy amatőr sportoló esetében pedig ez nélkülözhetetlen, hiszen egy baleset vagy sérülés sok-sok év munkáját teheti tönkre, és ha valakit felkészületlenül ér, akkor a teljes pályafutása tönkre mehet a sportolónak. Ha egy sportoló profivá akar válni, nem kockáztathatja, hogy egy baleset tönkre tegye a sportolói pályafutását vagy az előtte álló sportsikereket. Fontos szempont, hogy legalább az egzisztenciális biztonsága megmaradjon. Sporttevékenység folytatása több sportágban az átlagosnál nagyobb kockázattal, sérülésveszéllyel jár. Ezért a nemzetközi sportéletben a sportbiztosítások széles választéka áll rendelkezésre. Magyarországon a sportbiztosítási piac nehezen alakult ki, bár az 1990-es évektől például a labdarúgásban határozott fejlődésnek indult. Éppen ezért különös tekintettel a labdarúgásra kiterjesztve elemzem szélesebb körben a témát.¹⁵

III. A sportbiztosítás magyar szabályozása

Egy 1995-ben megjelent tanulmány az alábbiak szerint jellemzi a sportbiztosítások szerepét a fejlett országokban: A sport és a szabadidő nagy üzletté vált. A biztosítók szempontjából megtévesztőnek bármely egyéb üzleti vállalkozásra jellemző kockázatot, valamint néhány speciálisat is. A sportbiztosítások egyre speciálisabbá válnak és jelentős szerepet játszanak szponzorálási megállapodások és prémizálási tervek létrejöttének elősegítésében.¹⁶ A magyar sportbiztosítás jelenlegi helyzete az alábbi jogszabályi rendelkezések mentén körvonalazható.

A kötelező egészségbiztosítás finanszírozását szolgáló egészségbiztosítási alaphoz történő finanszírozás címben¹⁷ az egészségbiztosítási törvényben nem szerepel a hivatásos sportolók sportegészségügyi ellátása. Így a kötelezően előírt egészségbiztosítási járulék megfizetésével a hivatásos sportoló nem szerez jogosultságot ezen ellátásokra. Ezért is különösen fontos az egységes sportbiztosítási rendszer bevezetése.

A kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló¹⁸ törvény I. címe taxatív módon felsorolja a térítésmentesen igénybe vehető egészségügyi szolgáltatásokat: A biztosított a betegségek megelőzését és korai felismerését szolgáló egészségügyi szolgáltatások keretében az alábbi ellátásra jogosult: életkortól függetlenül sportegészségügyi vizsgálatokra, kivéve a hivatásos sportoló sportegészségügyi ellátását.¹⁹ A IV.

¹⁵ SÁRKÓZY 115. o.

¹⁶ LASSU Péter: Sportbiztosítás Magyarországon. Új lehetőségek a magyar biztosítási piacon. Budapest, 1996. III/ 1. o.

¹⁷ 43/1999. (III.3.) Korm. rendelet az egészségügyi szolgáltatások Egészségbiztosítási Alaphoz történő finanszírozásának részletes szabályairól

¹⁸ 1997. évi LXXXIII. tv.

¹⁹ 1997. évi LXXXIII. törvény a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól 10.§ (1) e)

címbe találhatóak az egészségügyi szolgáltatások igénybevételére vonatkozó közös rendelkezések, mely szerint: nem vehetők igénybe az E. Alap terhére: hivatásos sportolók sportegészségügyi ellátása.²⁰ További kizárt tevékenység az egészségbiztosítási alap finanszírozási köréből a különösen veszélyes (extrém) sportolás, szórakoztató-szabadidős tevékenység közben bekövetkezett baleset miatt szükségessé vált ellátások. Ezen tevékenységek körét külön rendelet határozza meg. A rendelet alapján extrém sportnak minősül például a vízisízés, a vadvízi evezés, az autóversenyzés, hőlégballonozás, de még a barlangászás is. Indokolt a lista figyelembe vétele szabadidős sportok választásakor is.

*A hatályos sporttörvény részleteiben nem foglalkozik tartalmilag a sportbiztosítással, bár néhány utaló szabályt mégis megállapít. A sportbiztosítás ugyanis a biztonságos sporttevékenység folytatásának számos sportágban elengedhetetlen feltétele.*²¹ A sportág jellegéhez igazodva a sportszövetség szabályzatban határozza meg, hogy mennyiben, illetve milyen versenyrendszer vagy verseny esetén írja elő a versenyengedély (rajtengedély) megszerzésének előfeltételéül a sportoló sporttevékenységével összefüggő biztosítást. A versenyengedély - ha külön jogszabály kivételt nem tesz - csak a sportegészségügyi ellenőrzés adatait tartalmazó dokumentummal (sportorvosi engedély) együtt érvényes.²² (Kormányrendelet rendelkezik a sportorvoslás szabályairól és a sportegészségügyi hálózatról. A rendelet hatálya kiterjed- többek között- a sportegészségügyi ellátásban részt vevő sportolóra és sportszakemberre.)²³

A rendelet alkalmazásában sportrendezvény az országos sportági szakszövetség vagy az országos sportági szövetség, illetve a sportszervezet által szervezett verseny, mérkőzés.²⁴ Az országos sportegészségügyi hálózat keretében kerül sor a versenyzők sportorvosi vizsgálatára, valamint a sportorvosi engedélyek kiadására.²⁵ Fontos momentum, hogy a versenyző köteles részt venni a sportorvosi vizsgálaton, hiszen versenyezni csak érvényes sportorvosi engedéllyel lehet- kivéve: biliárd, bridzs, darts, golf, modellezés, sakk sportágakban.

A hivatásos sport tekintetében az előbbieket során említett szabályt tovább szűkíti a Sporttörvény: A hivatásos sportolónak a munkaviszony keretében kifejtett sporttevékenysége során történt balesete üzemi balesetnek minősül. A munkáltató - amennyiben a sportszövetség szabályzata ezt előírja - köteles a hivatásos sportoló javára élet- és sportbalesetbiztosítást kötni.²⁶ A profiknál tehát ez esetben a sportoló élet- és vagyonbiztosítása kötelező és a sportszervezetnek kell a biztosító társasággal a biztosítási szerződést a sportoló javára megkötnie. Az életbiztosítási szerződésben a biztosító a biztosított halála, meghatározott életkorának elérése vagy egyéb, életében bekövetkező esemény esetére vállal

helytállási kötelezettséget. A balesetbiztosítási szerződésben a biztosítási eseményt a biztosított életében, akaratától függetlenül bekövetkező hirtelen fellépő olyan külső behatás, amely egy éven belül a biztosított halálát, állandó rokkantságát vagy időleges munkaképesség csökkenését idézi elő.²⁷ A hivatásos sportoló esetében ez utóbbi két eset fordul elő a leggyakrabban, hiszen a sportkarriert veszélyeztető baleset bárhol, bármikor bekövetkezhet és minden versenyszerűen sportolónak az a törekvése, hogy csökkentse a sérülések anyagi kihatásait.

Az amatőr sportoló esetében az élet- és balesetbiztosítási szerződés csak akkor kötelező, ha a szakszövetség ezt szabályzatában kifejezetten előírja- egyébként csak fakultatív lehetőség. A biztosítási szerződést továbbá, ha ezt kötelezővé teszik, az amatőr sportolónak kell megkötnie, ezen szerződés létrejötte ebben az esetben az amatőr versenyengedély kiadásának előfeltétele. Érdekesség, hogy a hatályos Sportról szóló törvény nem általában balesetbiztosításról, hanem kifejezetten sportbaleset-biztosításról rendelkezik.²⁸ A Sporttörvény alapján a sportág rendeltetésszerű működése érdekében a szakszövetség köteles megalkotni- többek között- a verseny-szabályzatot.²⁹ A versenyszabályzatban kell rendelkezni a sportág jellegének megfelelően a sportolók élet-, sportbaleset- és vagyonbiztosításának rendszeréről.³⁰ Látható- az előző §-okhoz viszonyítva-, hogy az élet- és balesetbiztosítás mellett a sportszövetségnek- ha a sportág jellege olyan, pl.: motorsport- a vagyonbiztosításról is rendelkeznie kell. A vagyonbiztosítás a szerződésben szereplő vagyontárgyak épségben tartásához fűződő érdeken alapul, melyet csak az köthet, aki a vagyontárgy megóvásában érdekelt, vagy aki a szerződést az érdekelt javára köti.³¹ A nemzeti válogatott keretek tagjai felkészülésével és versenyeztetésével kapcsolatban a sportolók élet-, baleset- és vagyonbiztosításáról a szövetség köteles gondoskodni.³² Mindezek gyakorlati megvalósulása az alábbiak szerint írható le.

4. Sportbiztosítási formák a gyakorlatban

4.1. Alapszintű sportbiztosítás (a biztosítási esemény és a biztosító minimáliszolgáltatása)

A Nemzeti Sportszövetség úgynevezett csoportos balesetbiztosítási szerződést kötött a Nemzeti Sportszövetség által nyilvántartott sportági szakszövetségeknek az alapszerződés hatályba lépését követően amatőr és hivatásos versenyengedélyt kapott sportolói számára.³³ Az úgynevezett sportolói regisztrációs kártya mellé jár az alapszintű sportbiztosítás. A biztosítótársasággal kötött szerződés általános szerződési feltételei között megtalálható, hogy mi minősül balesetnek: a biztosított akaratán kívül hirtelen

²⁰ uo. 18. § (6) bek. f) pontja

²¹ SÁRKÖZY im. 114. oldal

²² Stv. 3.§ (4)

²³ 215/2004. (VII. 13.) Korm. rendelet a sportorvoslás szabályairól és a sportegészségügyi hálózatról 1.§ (1)

²⁴ uo. 1. § (2) bek.

²⁵ uo. 2. § (2) bek.

²⁶ Sporttv. 8.§ (5) bek.

²⁷ BÍRÓ im. 276.-277. o.

²⁸ SÁRKÖZY i.m.114.-115. o.

²⁹ Stv. 23. § (1.) a)

³⁰ Stv. 23.§ (3)

³¹ BÍRÓ i.m. 263., 272. o.

³² SÁRKÖZY i.m. 115. o.

³³ lásd: Melléklet-táblázatok

fellépő, olyan külső behatás, amelynek következtében a biztosított meghal, egészségkárosodást, illetve csonttörést vagy csontrepedést szenved, továbbá 28 napot meghaladó táppénzes állományba kerül. Nem minősül balesetnek a megemelés, a rándulás, a habituális ficam, a fagyás, a nap-szúrás, a hóguta, a rovarcsípés, a patológiás törés, a sportártalom, az arthrosyos törés. Nem tekinthető balesetnek az öngyilkosság vagy az öngyilkossági kísérlet még akkor sem, ha azt a biztosított tudatzavarban követte el. A biztosítási fedezet biztosítottanként, a Versenyengedély kiadásától a következő Versenyengedély kiadásáig, de legfeljebb 1 évig áll fenn.³⁴ (Természetesen az Általános szerződési feltételektől közös akarattal el is lehet térni.)

4.2. Speciális sportbiztosítás

A Hivatásos Labdarúgók Szervezete (HLSZ) 1990-es megalakulása óta elsődleges céljának tekinti a profi labdarúgók érdekeinek képviselését, sportolói pályájuk során felmerülő problémáik kezelését. A HLSZ a profi labdarúgók érdekeinek képviselője során megalapítása óta szorgalmazza egy, kimondottan a sportolók életpályájára tekintettel kialakított biztosítási csomag kidolgozását, aminek eredményeként közel két évtizede szerepel szolgáltatásai között a tagjaiknak nyújtott sportbiztosítás. A Hivatásos Labdarúgók Szervezete felismerte azt, hogy az az alapbiztosítás, amelyet Magyarországon a sportolók által kiváltott versenyengedélyek tartalmaznak, olyan alacsony a biztosítási díjuk, hogy a káresemény bekövetkezésével sem alkalmas arra, hogy akár töredékében pótolja egy hivatásos játékos jövedelem kiesését.

A biztosítási struktúrájuk legfontosabb elemei a következők: csoportos sportbiztosítás: az évek alatt szerzett tapasztalatok alapján mára egy olyan csoportos biztosítási formát dolgoztak ki, amelyben a lehető legkedvezőbb feltételek elérése érdekében a biztosító társasággal szerződő fél a játékosok helyett a több mint ezer tagot számláló szövetség, aminek eredményeként megvalósulhatott a biztosítási piacon elérhető legkedvezőbb feltételek inkorporálása. Ennek jelentősége abban áll, hogy ezáltal a biztosító társaság felé a profi labdarúgók a HLSZ közvetítésével egy nagy kockázatközösséget alkotva lépnek fel. A sportolói életpálya specificitásainak szem előtt tartásával a HLSZ élsportolói múlttal rendelkező biztosítási szakemberek segítségét felhasználva alakítja biztosítási csomagjait. A legfontosabb jellemzők: 24 órás biztosítási védelem, a biztosítási védelem nemzetközi jellege: a világ bármely részén bekövetkező káreseménnyel szemben véd, keresőképtelenség idejére szóló térítés a kórházi térítés mellett.

Jelen pillanatban két biztosító társaság, összesen négy biztosítási csomagja közül válogathatnak a sportolók. A játékos sérülése azonban nem csak magát a sportolót érinti hátrányosan, hanem az őt foglalkoztató szervezetet is. A biz-

tosítási csomagok a klubok számára is elérhetőek. Jelenleg két konstrukció áll rendelkezésre: amennyiben a klub 100 %-ban fedezi a biztosítás költségeit, úgy a klub döntése alapján alakul a kedvezményezetti státusz. A másik lehetőség szerint a játékos és a klub megosztja egymás között a biztosítás költségeit, ennek eredményeként a kedvezményezetti pozíció is megosztásra kerül.³⁵ Leggyakrabban azonban a HLSZ a szerződő fél; a biztosított és a díjfizető fél az amatőr és hivatásos sportoló, a kedvezményezett pedig az általa megjelölt személy/személyek.

A legnagyobb biztosítótársaságok ajánlatai között végzett összehasonlításaim eredményeképpen az alábbi következtetésre jutottam. Amatőr szintű sport esetében szinte minden biztosítónál (akik ilyen területtel foglalkoznak) köthető baleset-, életbiztosítási szerződés. Fontos azonban megjegyezni, hogy a hagyományos balesetbiztosítás nem keverendő össze az utasbiztosítási szerződéssel. (belföldön, illetve külföldön művelt amatőr sport esetében). Az utasbiztosítás olyan, betegbiztosítási szolgáltatásokat is tartalmazó kombinált termék, melyeket a külföldre utazók részére fejlesztettek ki. Az utazási biztosítás sajátos kockázatviselést jelent a biztosítónak. Az utasbiztosítási szerződés egyszeri díjas, a biztosítási díja azonnal, egy összegben kell megfizetni. A biztosító által kiállított kötvény érvényessége az előre meghatározott utazási időtartamhoz igazodik. Az utasbiztosítást egyénileg megkötő magyar turista számos konstrukció közül választhat, amelyek nem csupán díjaikban, hanem a vállalt kockázatok és a biztosítási szolgáltatások értékhatárának meghatározásában is különböznek egymástól.³⁶

A hagyományos balesetbiztosítás szolgáltatásai többnyire a határon belüli szolgáltatásokra vannak kidolgozva, mert egy baleset során felmerülő egyéb költségeket a társadalombiztosítási szervek viselik, amennyiben e rendszerben biztosítottak vagyunk. A külföldi utazás alkalmával végzett amatőr sport tevékenységre az utasbiztosítás kiegészítve sportbiztosítással nyújt megnyugtató fedezetet. Amatőr szinten csak az úgynevezett extrém sportok vannak kizárva, vagy 50 - 100% pótdíjjal emelt biztosítási díj mellett a biztosító vállalja az extrém sport művelése közben elszenvedett balesetből eredő károkat a szerződésben részletezett mértékig. A hivatásos sportolóknak kötendő baleset- életbiztosítási szerződés minden esetben egyedi, azaz tömegtermékként nem értékesíthető. Ezek között a szerződések között az azonosság és különbözőség vizsgálata során a biztosított, a tartam, biztosítási esemény, szolgáltatások, haláleseti térítés, rokkantság, baleseti járadék, csonttörés, díjak, elmaradt jövedelem, mentesülés, spotképtelenség szempontjából a következő információkhoz jutottam.

Amatőr szintű sportoló esetében a szerződések nagyon hasonlóak egymáshoz, szinte azonos biztosítási eseményekre, szolgáltatásokra terjednek ki. Balesetbiztosításról lévén szó nehéz különbséget, azonosságot keresni, mert minden termék tökéletesen személyre, egyénre szabható. Ez alatt azt

³⁴ https://www.axa.hu/static/axa_internet/sw/file/NSSZ_baleset_altalanos_szerzodesi_felt_AXA.pdf letöltés időpontja: 2011.05.06.

³⁵ www.hlsz.hu Letöltés időpontja: 2011-07-21

³⁶ www.medicalonline.hu/download.php?id=5677 90.o. letöltés időpontja: 2011. 07. 10.

kell érteni, hogy gyakorlatilag a szerződő pénztárcája szab határt a biztosító szolgáltatásainak, a biztosított események, a térítések összegének. Egy dolog, ami nincs ezekben a termékekben az a maradandó sérülés esetében az élethosszig járó járadék. Ezek a szerződések minden esetben egyösszegű kártérítést fizetnek. Az, hogy ez az összeg mekkora és milyen tételekből adódik össze az többnyire a szerződés megkötésekor választható. Egy csonttörés példájában: a térítés nézhet ki így is, ha az illető kórházba kerül: csonttörés+kórházi napi térítés+keresőképtelenség idejére járó napi térítés+műtéti térítés. De egyszerűbb szerződés esetében ez lehet csak simán a csonttörésre járó kártérítés. Az, hogy a csonttörés kártérítési összege: 10.000 Ft vagy 100.000.000 Ft azt többnyire a szerződő által vállalt biztosítási díj határozza meg.

A profi sportolók biztosítása egyedi termék. Az amatőr sportolók esetében tömegtermékről beszélünk, míg profik esetében teljesen egyedi elbírálás alá esik a szerződés kondíciós listája. Ugyanis ilyen esetekben nagy kockázatról lévén szó, rendkívül magas díjakkal kalkulálnak a biztosítók, éppen ezért ilyen biztosítás csak személyre szólóan köthető.

A szolgáltatás a klub, a szövetség és a sportoló által kötött szerződésnél a következőképpen oszlik meg: a szerződő bárki lehet, de kár, azaz baleset estén a szolgáltatás összege mindig a biztosítottat, mint kedvezményezettet illeti meg. A klub lehet szerződő, valamint kedvezményezett is és fizetheti a díjat, de a biztosított minden esetben személy lehet. Haláleset-kapcsán már lehet más kedvezményezett is, mint a biztosított törvényes örököse.

Véleményem szerint a megoldás az lehetne, ha az érdekeltek- legyen az Nemzeti Szövetség, klub, vagy a játékos-

lényegesen nagyobb figyelmet és anyagi forrást fordítana a biztosításokra, hogy az esetlegesen bekövetkező károk enyhítése, vagy a versenyző sportkarrierjének végét jelentő sérülés utáni egzisztenciája megoldott legyen.

Összegzés

Valamennyi sportoló – különös tekintettel a hivatásokra - az egész életét befolyásoló balesetekkel néz szembe. Nem mindegy, hogy milyen gyorsan, milyen százalékban és milyen anyagi veszteséggel éli túl. A magyar orvosi ellátás, biztosítói szolgáltatás és a sportolók karrierje utáni megélhetési lehetőségek mind-mind messze elmaradnak az európai átlag mögött. Olimpikonjaink csak az olimpiához közeledvén élvezhetnek olyan gondoskodást, amely folyamatosan megilletné őket. A sérült, vagy súlyosan sérült sportolók pedig karrierjük megszűntével semmilyen kártérítést nem kapnak – vagy csak minimálisat – civil életük kezdetén a biztosítások területén fellelhető hiányosságok miatt. A sportolói életpálya biztosítása a klubok, a sportoló, a szövetségek érdeke is. Válogatott sportolóink az ország érdekeit is képviselik, tehát a közös érdek diktálja, hogy minden eszköz felhasználásával, sürgősen meg kell oldani ezt az égető problémát, amelynek megoldási javaslatai- ahogyan a jelen munkában is bemutatásra került- már előkészületben vannak. A végleges megoldást véleményem szerint egy olyan biztosítási termék nyújtaná, amely egész életében teljes védelmet biztosítana az ún. befektetéssel kombinált életbiztosítás útján. Ez a kérdés azonban továbbra is megoldatlan a magyar sport világában.